

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A pályázati támogatással igen ritka népi hangszerek példányainak megvásárlására nyílt lehetőségünk a nagykürtösi Ján Trebula népzeneész hosszú furulya, *furugla* gyűjteményéből. Ez a rendkívül archaikus, majd 2 méter hosszú hangszer típus Európa más területein igen ritka. A szlovák eredetű fujara fuvola a pásztorok hangszere volt, amelyet az állatok megnyugtatására használtak.

A fujara szlovák népi ajaksípos hangszer. A hangszer származási helye a Besztercebányától északra nyúló terület, egészen Zólyomlipcse környékéig. Valószínű, hogy a háromlyukú basszusfurulya a török háborúk idején jutott el erre a területre. A nagyjából ember magasságú hangszeren három hanglyuk található, melyek közül a legfelsőt a bal kéz hüvelykujjával, a középsőt a bal kéz középső ujjával és a legalsót a jobb kéz középső ujjával nyit vagy zár a játékos. A fujarát a juhászok használták nyájuk legeltetése közben, különböző ünnepi alkalmakkor és szomorú eseményeken is, de alkalmas volt jelzőeszközként is. A fujarás énekkel váltotta fel játékát. Dallamos hangzását a szlovák zeneszerzők (Svetozár Stračina és mások) is felhasználták zenéjükben. A fujarát és a fujarazenét az UNESCO 2008-ban felvette az emberiség szellemi kulturális örökségének listájára.

Ján Trebula gyűjteményéből faragással díszített és egyszerű, díszítetlen hangszereket sikerült megvásárolnunk (3 db fujara, 1 db kis fujara, 3 db furulya), az igen értékes hangszerekkel gyarapítva a Palóc Múzeum hangszergyűjteményét, amelyet Manga János alapozott meg szintén archaikus duda, furulya, citera hangszerek beszerzésével.

A Trebula úrtól megvásárolt hangszerek, más gyűjteményi darabokkal együtt *Népi hangszerek a Palóc Múzeum gyűjteményében* c. időszaki kiállításunk keretében kerültek bemutatásra a nagyközönség előtt. A kiállítás 2021. október 4-én nyílt és 2021. december 31-ig látogatható. A megnyitón az új hangszereket maga Trebula úr mutatta be. A kiállítás célközönsége elsősorban Balassagyarmat és környéke, tágabban Nógrád megye és a Közép-Palóc régió (határon innen és túl) zene és népi kultúra iránt érdeklődő múzeumlátogatói, várunk természetesen látogatókat az ország minden részéből, külföldi látogatókat viszont összességében csak marginálisan.

A megvásárolt hangszerekről a Palócföld 2022-es számában fog megjelenni Vasvári Zoltán etnográfus tanulmánya.

A 7 db megvásárolt hangszer értéke: 450.000 Ft

A megvásárolt tárgyak listája:**Fujara** (ajaksípos hosszúfurulya)

3 lyukú, tetején, alján réz lezárással. Hossza: 160 cm.

Készítette: Pavel Ďurečka 1955-ben (Očová, Szlovákia)

Ltsz.: 2021.20.1.

Vételi ár: 85.000 Ft

Fujara (ajaksípos hosszúfurulya)

3 lyukú, spanyolozással gazdagon díszítve, tetején textil kötéssel. Hossza: 160 cm.

Breznóban (Szlovákia) készült az 1940-es évek elején. (

Ltsz.: 2021.20.2.

Vételi ár: 85.000 Ft

Fujara (ajaksípos hosszúfurulya)

3 lyukú, faragással gazdagon díszítve. Hossza: 151 cm.

Készítette: Ján Trebula 1995-ben (Detvianska Huta, Szlovákia)

Ltsz.: 2021.2.3.

Vételi ár: 175.000 Ft

„C” Ikerfurulya

6 lyukú, faragással gazdagon díszítve. Hossza: 32 cm.

Készítette: Ján Trebula 2000-ben (Detvianska Huta, Szlovákia)

Ltsz.: 2021.20.7.

Vételi ár: 35.000 Ft

„F” Furulya

Gazdagon díszítve tulipános, szíves motívumokkal. Hossza: 93 cm.

Készítette: Ján Trebula 1980-ban (Detvianska Huta, Szlovákia)

Ltsz.: 2021.20.6.

Vételi ár: 17.500 Ft

„B” Furulya

Tulipános motívummal díszítve, textil kötéssel. Hossza: 69,5 cm.

Készítette: Ján Trebula 1980-ban (Detvianska Huta, Szlovákia)

Ltsz.: 2021.20.5.

Vételi ár: 17.500 Ft

Furulya

6 lyukú, spanyolozással gazdagon díszítve. Hossza: 44 cm.

Ismeretlen mester készítette 1975 és 1980 között Detva környékén (Szlovákia)

Ltsz.: 2021.20.4.

Vételi ár: 35.000 Ft

A kiállítás plakátja és meghívója

MÚZEUMOK ŐSZI FESZTIVÁLJA

SZERETettel HÍVUNK ÉS VÁRUNK MINDENKIT

NÉPI HANGSZEREK A PALÓC MÚZEUM GYŰJTEMÉNYÉBEN
CÍMŰ KAMARAKIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJÁRA

2021. OKTÓBER 4-ÉN 17 ÓRÁRA

HELYSZÍN:
MNM PALÓC MÚZEUMA,
2660 BALASSAGYARMAT, PALÓC LIGET 1.

A MÚZEUM ÚJ SZERZEMÉNYEIT BEMUTATJA:
JÁN TREBULA
GYETVI NÉPMŰVÉSZE ÉS
HÍVES ISTVÁN
AZ IPOLYBALOGI MŰVÉSZETI ALAPISKOLA IGAZGATÓJA

A VENDÉGEKET KÖSZÖNTI:
DR. LENGYEL ÁGNES
AZ MNM PALÓC MÚZEUMÁNAK IGAZGATÓJA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
VASVÁRI ZOLTÁN
ETNOGRÁFUS

A TÁRLAT 2021. DECEMBER 31-IG TEKINTHETŐ MEG.

MNM Palóc Múzeuma
2660 Balassagyarmat, Palóc liget 1.
+36 35 300 168
http://palocmzeum.hu/
https://www.facebook.com/

MEGHÍVÓ

Az MNM Palóc Múzeuma szeretettel meghívja Önt és kedves családját a *Múzeumok Őszi Fesztiválja* keretében megrendezésre kerülő **Népi hangszerek a Palóc Múzeum gyűjteményében** című kamarakiállítás megnyitójára **2021. október 4-én 17 órára**. A múzeum új szerzeményeit bemutatja: **Ján Trebula** gyetvai népművész és **Híves István** az Ipolybalogi Művészeti Alapiskola igazgatója. A vendégeket köszönti: **dr. Lengyel Ágnes** az MNM Palóc Múzeumának igazgatója. A kiállítást megnyitja: **Vasvári Zoltán** etnográfus. A tárlat 2021. december 31-ig tekinthető meg.

A szakmai beszámolót feltöltöttük a Hungaricana oldalára:

Sikeres feltöltés

NKA pályázati beszámolók

NKA pályázati beszámolók

Intézmény, Pályázat címe, azonosítója

2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021

Hírek
Adatbázisok
Rólunk
Közreműködők
Kapcsolat
GY.I.K.

Hungaricana
8583 kedvenc

Feltek az oldal
Üzenetbe

15°C Többnyire napos
2021. 10. 22.